

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
T.a.v. mevrouw J. Kriens
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Bouwen en Energie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2019-0000346498

Datum **27 JUN 2019**
Betreft Afspraken VNG - Rijk

Geachte mevrouw Kriens,

Gemeenten hebben zorgen geuit over de randvoorwaarden voor het realiseren van de ambitie uit het Klimaatakkoord onderdeel gebouwde omgeving, om via de wijkgerichte aanpak 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen te verduurzamen. Als Rijk delen we met de medeoverheden en de andere partijen aan de tafel gebouwde omgeving dat een verlaging van de ambitie in de wijkgerichte aanpak en warmtetransitievisies hierop niet het juiste antwoord zou zijn. Daarmee zou immers bij tegenvallers in de uitvoering het doel van 3,4 Mton CO₂-reductie in 2030 snel buiten bereik komen. Daarom is in het Klimaatakkoord afgesproken dat warmtetransitievisies gaan optellen tot de ambitie van 1,5 miljoen te verduurzamen woningen en andere gebouwen, dat alle partijen zich inzetten voor het realiseren van deze ambitie en gaan samenwerken bij het wegnemen van eventuele belemmeringen.

Een belangrijk uitgangspunt voor de energietransitie in de gebouwde omgeving is woonlastenneutraliteit. In het Klimaatakkoord is een krachtig pakket aan maatregelen afgesproken om woonlastenneutraliteit voor zoveel mogelijk situaties binnen bereik te brengen. Dit pakket bestaat uit instrumenten gericht op kostenreductie en innovatie onder andere via de startmotor en de renovatieversneller, aantrekkelijke financiering voor eigenaar-bewoners onder andere via het warmtefonds en isolatiesubsidie en financiële ondersteuning voor de verduurzamingsambities van verhuurders. PBL laat zien dat veel woningen met deze maatregelen ruim voor 2030 woonlastenneutraal aardgasvrij kunnen worden gemaakt (hybride oplossingen voor gemiddelde woningen in 2021 en andere warmteoplossingen in 2025).

In het Bestuurlijk Overleg van 13 juni 2019 heeft u gevraagd om meer inzicht in en zekerheid over de mate en spreiding van woonlastenneutraliteit bij verschillende woningtypen en warmteoplossingen (en de mogelijkheden tot clustering in een wijkgerichte aanpak) als input voor de transitievisies warmte van gemeenten. Dat onderzoek kunnen we op korte termijn starten, zodat we de uitkomsten nog kunnen betrekken bij de startanalyse van de leidraad en bij het maken van de transitievisies warmte.

De werkafspraken die we naar aanleiding van het Bestuurlijk Overleg van 13 juni 2019 hebben gemaakt, zijn hieronder opgenomen en zijn in het Bestuurlijk Overleg van 26 juni 2019 door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bekrachtigd. Ik hoop dat we hiermee goede basis hebben voor het vervolg.

Hoogachtend,
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Chris Kuijpers
Directeur-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen

Naar aanleiding van het Bestuurlijk Overleg van Kabinet en medeoverheden op 13 juni 2019 en het gesprek over de woonlastenneutraliteit in het Klimaatakkoord spreken Rijk en VNG af dat:

- a) In 2019 nader onderzoek wordt gestart naar de mate en spreiding van woonlastenneutraliteit bij verschillende woningtypen en warmteoplossingen (en de mogelijkheden tot clustering in een wijkgerichte aanpak) als input voor de transitievisies warmte van gemeenten;
- b) Informatie over de kosten voor de eindgebruiker, naast de informatie over de laagste maatschappelijke kosten betrokken wordt bij de startanalyse van de leidraad 1.0, en beschikbaar komt ten behoeve van de gemeentelijk afweging welke aardgasvrije wijken aan te wijzen;
- c) De VNG betrokken wordt bij de nadere uitwerking van het warmtefonds;
- d) Bij het bepalen van de nadere inhoudelijke vereisten bij de transitievisies warmte gezamenlijk wordt uitgewerkt op welke wijze een stapsgewijze aanpak richting aardgasvrij waarbij isolatie en andere CO₂-besparende maatregelen ook onderdeel zijn van de wijkgerichte aanpak, en mee kan tellen voor de monitoring van de doelstelling van 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen (in woningequivalenten);
- e) Rijk en VNG op basis van de startanalyse van de leidraad en de (monitoring van de) transitievisies warmte samen halfjaarlijks bezien welke eventuele aanvullende afspraken nodig zijn om de ambitie van 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen voor 2030 te kunnen realiseren. Eerste peildatum is daarvoor 1 januari 2021. Daarbij wordt ook de financiering van de wijkgerichte aanpak betrokken.